

WCAG 2 onderzoek
prod-dictu.forumstandaardisatie.nl
Niveau AA

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Ondersteuning	2
Onderzoeksgegevens	3
Onderzoekscores	3
Scope van het onderzoek	3
Aantal pagina's van de steekproef.....	3
Evaluatiemethode	4
Toegepaste norm	4
Gebruikte technieken	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning	4
User Agents	4
Afhankelijke technologie	4
Principe 1: Waarneembaar	6
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	6
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	7
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	13
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	21
Principe 2: Bedienbaar	30
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke	30
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	32
Richtlijn 2.3: Toevallen	34
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	35
Richtlijn 2.5: Inputmodaliteiten.....	41
Principe 3: Begrijpelijk	46
Richtlijn 3.1: Leesbaar	46
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar	48
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer	50
Principe 4: Robuust	54
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	54
Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	59

Inleiding

Dit rapport beschrijft in hoeverre uw website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. In de managementsamenvatting treft u een terugkoppeling aan van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De beschrijving van enkele succescriteria zijn in dit rapport ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [WCAG documentatie](#). Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgend onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende type problemen die zich kunnen voordoen.

Ondersteuning

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen via 030 - 23 98 270 of toetsing@accessibility.nl. Vermeldt u hierbij alstublieft de datum van het onderzoek (24 maart 2020).

Heb je behoefte aan meer (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van de digitale dienstverlening, neem dan contact op met onze servicedesk via service@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Onderzoeksgegevens

Type rapport	WCAG 2 niveau AA
Rapport versie	2020
Opdrachtgever	Logius
Onderzoeksdatum	24 maart 2020

Onderzoekscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	7 / 9	7 / 11	14 / 20
Bedienbaar	8 / 14	2 / 3	10 / 17
Begrijpelijk	3 / 5	4 / 5	7 / 10
Robuust	0 / 2	1 / 1	1 / 3
Totaal	<u>18 / 30</u>	<u>14 / 20</u>	<u>32 / 50</u>

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's en documenten op prod-dictu.forumstandaardisatie.nl (URI-basis, testomgeving)

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie, hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode.

Aantal pagina's van de steekproef

19 (zie de bijlage voor de volledige steekproef)

Evaluatiemethode

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de [evaluatiemethode](#). Bij deze methode hanteren wij de uitzonderingen zoals beschreven in artikel 1, lid 4 van de [Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps](#). De uitzonderingen staan beschreven op [DigiToegankelijk](#).

Toegepaste norm

[EN 301 549](#) (PDF, 1,9 Mb). Deze norm bevat integraal [WCAG 2.1](#).

Gebruikte technieken

Er is bij dit onderzoek vanuit gegaan dat [alle door W3C uitgebrachte technieken](#) ondersteund zijn door toegankelijkheid en dus gebruikt mogen worden.

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User Agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers en software gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 74
- Google Chrome, versie 80
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 44
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- WAI-ARIA <http://www.w3.org/TR/wai-aria/>
- CSS <http://www.w3.org/Style/CSS/specs/>
- HTML5 <http://www.w3.org/TR/html5/>
- DOM <http://www.w3.org/DOM/>

- ECMAScript 5 <http://www.ecma-international.org/publications/standards/Ecma-262.htm>

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1 (niveau A): Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat bovenaan de banner rijksoverheid. Deze afbeelding is een logo en logo's hebben altijd betekenis en hebben daarom altijd een tekstalternatief nodig.

Op alle pagina's hebben meerdere link de class 'ext'. Het gaat onder andere om de links 'Twitter', 'LinkedIn' en 'Archief website'. Het gebruik van deze class voegt een afbeelding toe die aangeeft dat deze link verwijst naar een externe website. Deze afbeeldingen hebben geen tekstalternatief. Dit probleem komt meer voor dat alleen op deze drie links. Let op: er staat content die verborgen is met display:none. Deze eigenschap verbergt deze content voor iedereen en dus ook voor gebruikers van hulpsoftware. Deze content op een andere manier verbergen lost dit probleem op. <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/> staat de afbeelding 'Skyline van een stad'. Deze afbeelding is decoratief en moet genegeerd kunnen worden door hulpsoftware. Dit kan door een leeg tekstalternatief (alt="") te gebruiken.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema> staan zes decoratieve icoontjes boven de koppen naar de verschillende thema's. Deze afbeeldingen zijn decoratief en hebben een leeg tekstalternatief nodig. Op dit moment hebben twee afbeeldingen wel een tekstalternatief en de andere vier niet. Deze inconsistente oplossing is sowieso onvoldoende.

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria (1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor succescriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1 (niveau A): Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Dit succescriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.2 (niveau A): Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's, maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staan drie video's. Eén van deze video's staat ook op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/over-ons>. Ondertiteling voor doven en slechthorenden mag niet vertaald worden naar het Nederlands. De vertaling is nooit gelijk aan de

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

betekenis van de gesproken tekst. Als in de ondertiteling duidelijk wordt gemaakt dat het om een vertaling gaat is dit alleen technisch fout. Om helemaal te voldoen, moet een ondertiteling in de originele taal aanwezig zijn. Het hiernaast aanbieden van een vertaalde ondertiteling is natuurlijk toegestaan, maar niet verplicht.

De ondertiteling voor doven en slechthorenden is anders dan het ondertitelen van alleen de gesproken tekst. Alle belangrijke geluiden en geluidsveranderingen moeten ook deel uitmaken van deze ondertitels. In de rechter video is na zes seconden een wisseling van spreker, maar deze wisseling is alleen te horen. Rond 1:23, 1:26, 2:00 en 2:07 (en meer) komt dit ook voor. Op het moment dat een ander persoon in beeld komt (vaak met naam en functie) terwijl deze praat, is visueel duidelijk dat er een wisseling van spreker is. Voor deze wisselingen van spreker is geen aanpassing van de ondertiteling nodig. Als niet duidelijk is wie de spreker is, hoeft deze persoon niet benoemd te worden. Wat duidelijk moet zijn, is dat een ander persoon deze woorden uitspreekt.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.3 (niveau A): Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's, maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staan drie video's. Eén van deze video's staat ook op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/over-ons>. Onder alle drie de video's staat een uitklapbare knop met de naam 'Uitgeschreven tekst'. Onder deze knop staat in alle drie de gevallen een onvolledig media-alternatief voor de video. De tekst onder 'Dutch std Forum' geeft niet aan dat het om een vertaling gaat. De tekst onder 'Open ICT Standaarden' bevat op de eindtitel het logo van Rijksoverheid. Dit betekent dat deze video is geproduceerd door de overheid. Deze informatie staat niet in de uitgeschreven tekst. De tekst onder 'Jubileum 2017' bevat bijna geen informatie. Een media-alternatief is een volledig alternatief voor alle informatie in de video: alle informatie uit het beeld en het geluid moet beschreven staan in deze tekst. De video onder 'Dutch std Forum' heeft geen media-alternatief nodig. Alle informatie in de video zit op dit moment al in het geluid; deze heeft al van nature een audiodescriptie. Bijvoorbeeld een beschrijving van de locatie waar deze woorden worden uitgesproken is niet belangrijk. De andere twee video's hebben een audiodescriptie of media-alternatief nodig.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler

Uitleg van dit success criterium

aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Voor succes criterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succes criterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succes criterium 1.2.4 (niveau AA): Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succes criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit success criterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

Succescriterium 1.2.5 (niveau AA): Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's, maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staan drie video's. Eén van deze video's staat ook op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/over-ons>. De linker video 'Dutch std Forum' voldoet. Tijdens het afspelen van de middelste video 'Open ICT Standaarden' komen verschillende teksten in beeld. Al deze teksten zijn bedoeld ter ondersteuning van het geluid en hebben geen audiodescriptie nodig. Het probleem is de eindtitel. Op deze afbeelding staat het logo van Rijksoverheid. Dit logo maakt duidelijk dat dit een officiële video van de Rijksoverheid is. Deze informatie blijkt op geen enkele andere manier uit het geluid. Tijdens het afspelen van de derde video, komen meerdere namen van sprekers en dergelijke in beeld. Deze informatie is belangrijk en moet deel gaan uitmaken van de audiodescriptie.

Uitleg van dit success criterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard

Uitleg van dit success criterium

audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succescriterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1 (niveau A): Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/> is de content onder de kop 'Veelbekeken' visueel opgemaakt als lijst. Deze content moet in de code ook opgemaakt worden als lijst. Dit kan op dezelfde manier als de links onder de voorgaande kop 'Actueel'.

Op alle pagina's staat in de footer de visueel verborgen kop 'Voet'. Deze kop wordt in de code direct gevolgd door een andere kop van hetzelfde niveau. De kop 'Voet' bevat hierdoor geen content. Wanneer de kop 'Voet' wordt omgezet van h3 naar h2, is dit

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

probleem opgelost. De vraag is ook of het nodig is om deze kop hier te plaatsen.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Op pagina [https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/zoeken?search_api_fulltext=+Veilig+internet](https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/zoeken?search_api_fulltext=) staan 10 van de 99 zoekresultaten. Deze zoekresultaten zijn onterecht opgemaakt als koptekst. Een kop moet namelijk altijd content bevatten. Dit is een lijst met links die groot weergegeven worden (gebruik zodoende ook het HTML lijst element). Gebruik bij voorkeur CSS om links groot weer te geven.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact-en-netwerk/BFS-medewerkers> staat een overzicht met negen medewerkers. Alle content onder de kop 'Medewerkers en forumleden' is in de code opgemaakt als gewone tekst. De namen van de verschillende medewerkers zijn anders weergegeven dan de overige content en deze teksten zeggen iets over de content die eronder staat. Deze namen moeten daarom opgemaakt worden als koppens om de relatie tussen de naam, functie en verschillende contactmogelijkheden goed aan te geven. Tip: wanneer deze content wordt aangepast, is het een optie om de typefout in naam 'Bertwn Altheer' ook meteen te corrigeren.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/wat-betekent-dit-voor-mij> staat het h4-element 'Downloads'. Deze kop heeft geen content, omdat deze kop in de code direct opgevolgd wordt door een kop van gelijk niveau. Op het moment dat de tweede kop een ander (bij voorkeur lager) niveau heeft, is dit probleem opgelost. Dit probleem komt ook voor bij de kop 'Downloads' op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/toetsen-en-aanmelden>.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/in-behandeling> staat een tabel met meer dan twee kolommen. De gegevens in de eerste kolom moeten opgemaakt worden als tabelkoppens. De td-elementen met links moeten vervangen worden door th-elementen. Naast de tabel staan drie lijsten met links en daarboven de koppens 'Domein', 'Europese status (MSP) (field_europese_status_msp_)' en 'Trefwoorden'. Deze teksten zijn nu opgemaakt als label-elementen en de links hebben een presentatie die er door de inspringing uitziet als een lijst. De labels

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

moeten anders opgemaakt worden. Een optie is om de combinatie van fieldset met legend te gebruiken. Op deze manier krijgen de vetgedrukte teksten een relatie met de onderstaande links. De huidige indeling met labels, div-elementen en verborgen input-elementen is niet toegankelijk.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staan twee koppen van gelijk niveau direct achter elkaar. Op deze pagina gaat het om de koppen 'Betrouwbaarheidsniveaus digitale dienstverlening' en 'Handreiking betrouwbaarheidsniveaus'. Dit probleem is alleen aanwezig als de eerstgenoemde knop is uitgeklapt.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/agenda/meet-kennisplatform-api> is de tekst 'Erbij zijn?' opgemaakt met strong. Deze tekst moet opgemaakt worden als koptekst (HTML header element).

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken> staat het label 'Kies een datum voor de vergaderstukken' en de knop 'Filter resultaten'. Het select-element dat het mogelijk moet maken om de resultaten te filteren, is verborgen met display:none. Het label is hierdoor niet geassocieerd met een invoerveld. Een label-element moet altijd gekoppeld zijn aan een invoerveld om te voldoen. Geadviseerd wordt om deze filteroptie te repareren of om deze te verwijderen.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF-documenten, maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

In het PDF-bestand op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/2019-11/FS-191009.1A-Agenda-Forum-Standaardisatie-9-oktober-2019.pdf> staan verschillende fouten in de gebruikte tags. De teksten 'Agenda' en 'FORUM STANDAARDISATIEWOENSDAG 9 OKTOBER 2019' zijn visueel opgemaakt als koppen. Deze teksten moeten in de code ook opgemaakt worden als koptekst. Veel van de overige content is visueel opgedeeld in tabellen, met content verdeeld over verschillende regels. In de code bestaat deze content echter uit p-elementen. Dit is op zich geen groot probleem. Het probleem is dat elke tabelcel maximaal bestaat uit één

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

p-element. De visuele scheiding van content door op een nieuwe regel verder te gaan en de lay-out (die veel weg heeft van een lijst) gaan hiermee in de tags van de PDF helemaal verloren. Een voorbeeld: de informatie uit de laatste tabelcel onder de kop '2.Standaardisatie-agenda' wordt voor hulpsoftware gepresenteerd als één aaneengesloten tekst. De hele visuele indeling met twee tekstblokken en de verschillende gecodeerde agendapunten gaat verloren. Wanneer hier een tabel gebruikt wordt met drie tabelcellen en in de verschillende tabelcellen meerdere p-elementen, gaat deze informatie uit de presentatie niet verloren.

De volgende PDF heeft geen tags en daardoor is voor hulpsoftware (zoals voorleessoftware) geen informatie beschikbaar om de PDF te interpreteren. Omdat tags ontbreken, kan de PDF niet volledig onderzocht worden (alle succescriteria met betrekking tot de PDF-codelaag, zoals semantische koppen en alt teksten bij afbeeldingen). Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/bestanden/website/FS-191009.3A2-Sheet-FS-als-Autoriteit%2C-Kennisinstituut-en-Netwerkorganisatie.pdf>

Uitleg van dit succescriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Gebruik correcte lijstmaak, namelijk <ul> voor ongeordende lijsten en <ol> voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met <li> elementen. Gebruik <dl>, <dt> en <dd> voor definitielijsten.

Uitleg van dit success criterium

Maak alle koppen correct op, namelijk met <h1> tot en met <h6> elementen. Gebruik <caption> voor de kop van een tabel en <legend> voor de kop van een groep (<fieldset>) formulierelden.

Gebruik <table> voor datatabelen. Maak rij- en kolomkoppen op met <th> en datacellen met <td>. Voeg zo nodig het attribuut scope of de attributen id en headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabelen van 2 kolommen, zonder kolomkoppen hebben geen rijkoppen nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden. Zie voor meer informatie ons artikel: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 1.3.2 (niveau A): Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen. Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Uitleg van dit success criterium

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl.

Succescriterium 1.3.3 (niveau A): Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

'Links vind je gerelateerde artikelen' is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde

Uitleg van dit success criterium

bezoekers, tenzij 'gerelateerde artikelen' ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook succescriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat aangeeft dat een quizvraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

Succescriterium 1.3.4 (niveau AA): Oriëntatie

De weergave en bediening van content is niet beperkt tot een enkele schermstand, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke schermstand essentieel is.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voorbeelden waarbij een specifieke schermstand essentieel is, zijn een bankoverschrijving, piano-toepassing, dia's voor een projector of televisie of VR-content (Virtual Reality) waarbij de binaire schermstand niet van toepassing is.

Succescriterium 1.3.5 (niveau AA): Inputdoel identificeren

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact> staan invoervelden die aan dit succescriterium moeten gaan voldoen. Het autocomplete-attribuut kan gebruikt worden om hulpsoftware in staat te stellen het doel van een invoerveld te bepalen. Het goed gebruik van autocomplete maakt het mogelijk om deze gegevens in een keer goed in te vullen. Op deze pagina gaat het om de invoervelden 'Voornaam', 'Achternaam', 'E-mailadres' en 'Telefoon'. Op de Engelstalige pagina <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes> staat meer informatie over de mogelijke waarden van dit html5-attribuut. De waarden die gebruikt moeten worden, zijn 'given-name', 'family-name', 'email' en 'tel' of 'tel-national'.

Uitleg van dit success criterium

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald wanneer:

- De invoervelden een doel dienen dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor componenten van de gebruikersinterface; en

Uitleg van dit success criterium

- De content wordt geïmplementeerd met technologieën waarmee de verwachte betekenis van de gegevens van het invoerformulier kan worden geïdentificeerd.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1 (niveau A): Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Uitleg van dit successcriterium

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
- Bied informatie over de verkeerd ingevulde formulervelden niet alleen door middel van kleur (“de rode velden zijn verkeerd ingevuld”), maar ook tekstueel.

Dit succes criterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

Succescriterium 1.4.2 (niveau A): Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gepauzeerd kan worden met

Uitleg van dit successcriterium

een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

Succescriterium 1.4.3 (niveau AA): Contrast (minimum)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's hebben de link 'home' en de knop 'Toggle navigation' (met de zichtbare tekst 'Menu') onvoldoende contrast. De oranje achtergrond heeft een contrast van 3,2:1 met de witte tekst. Witte tekst op een oranje achtergrond met onvoldoende contrast komt op andere pagina's op meer plaatsen voor. Binnen de steekproef gaat het om pagina's <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>, <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact>, <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema> en <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken>. Opvallend hierbij is dat de oranje koppen op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/> wel voldoen. Deze koppen gelden als grote tekst en hebben met een contrast van 3,2:1 voldoende contrast.

Uitleg van dit successcriterium

Het doel van dit succescriterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

Succescriterium 1.4.4 (niveau AA): Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

De pagina's kunnen eenvoudig tot 200% ingezoomd worden in Google Chrome (Windows) bij een resolutie van 1024 x 768.

Succescriterium 1.4.5 (niveau AA): Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wensen op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

Succescriterium 1.4.10 (niveau AA): Dynamisch aanpassen

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies nadat de gebruiker inzoomt.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken> staan zes lijsten met vergaderstukken. Deze lijsten hebben een ingestelde breedte (width), het gevolg is dat de links in deze lijsten niet over meerdere regels worden verdeeld als de viewport wordt ingesteld op een breedte van 320px. Horizontaal scrollen zou niet noodzakelijk moeten zijn om de volledige tekst van deze links te lezen.

Uitleg van dit successcriterium

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies voor:

- Verticaal scrolbare content met een breedte gelijk aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrolbare content met een hoogte gelijk aan 256 CSS-pixels;

Uitleg van dit success criterium

- Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

320 CSS-pixels zijn gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1280 CSS-pixels bij 400% zoom. Voor webcontent die ontworpen is om horizontaal te scrollen (bijv. verticale tekst), zijn de 256 CSS-pixels gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1024 CSS-pixels bij 400% zoom.

Voorbeeld van content die een tweedimensionale lay-out vereisen, zijn afbeeldingen, kaarten, schema's, video's, games, presentaties, gegevenstabellen en interfaces waarbij de werkbalken zichtbaar moeten blijven tijdens het manipuleren van de content.

Succescriterium 1.4.11 (niveau AA): Niet-tekstueel contrast

De visuele weergave van componenten en grafische objecten hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- Componenten van de gebruikersinterface
Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface

Uitleg van dit success criterium

en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van het component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

- Grafische objecten

Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Succescriterium 1.4.12 (niveau AA): Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die regelhoogte, regelafstand en woordafstand ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer deze worden ingesteld of gewijzigd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende eigenschappen voor tekststijl ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer de volgende stijleigenschappen worden ingesteld of gewijzigd:

- Regelhoogte (regelafstand) op ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's op ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) op ten minste 0,12 keer de lettergrootte;

Uitleg van dit success criterium

- Afstand tussen woorden op ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Succescriterium 1.4.13 (niveau AA): Content bij aanwijzen of focussen

Wanneer door via de muis of toetsenbord focus aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden specifieke eisen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat content die beschikbaar komt als de muis of toetsenbordfocus op de juiste plaats staat. Het gaat om een aantal links in het hoofdmenu met aria-label 'Toggle navigation'. In dit menu staan de link 'Standaardisatie' tot en met 'Forum Standaardisatie'. Wanneer de muis of de toetsenbordfocus op een van deze vijf links landt, komt rechts andere content in beeld. Het is mogelijk dat deze nieuwe content andere (oude content) verbergt. Deze content moet daardoor voldoen aan alle drie de bovenstaande eisen. De eisen hoverable en persistent zijn geen probleem. Het probleem is de eis dismissable, de aanvullende content moet te verwijderen zijn zonder de muis of toetsenbordfocus te verplaatsen. Hoe deze content in beeld is gekomen, maakt voor deze eis niet uit. Ook de huidige plaats van de toetsenbordfocus mag geen invloed hebben op de werking van het mechanisme. In de meeste gevallen wordt de Escape-toets gebruikt om dit mogelijk te maken. Het indrukken van deze toets heeft dan tot gevolg dat al deze content verborgen wordt.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Uitleg van dit successcriterium

Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden de volgende zaken:

- Sluiten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- Aanwijzen
Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer aanvullende content zichtbaar wordt, kan de muisaanwijzer over de aanvullende content wordt verplaatst zonder dat deze verdwijnt;
- Aanhouden
De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus wordt verplaatst, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: De visuele weergave van de aanvullende content wordt beheerd door de user agent en wordt niet aangepast door de auteur.

Een voorbeeld van aanvullende content die wordt beheerd door de user agent is de knopinfo in werkbalken die wordt gemaakt met behulp van het HTML-kenmerk `title`.

Aangepast knopinfo, submenu's en andere niet-modale pop-ups die worden weergegeven bij het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord, zijn voorbeelden van aanvullende content waarop dit criterium van toepassing is.

Principe 2: Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1 (niveau A): Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina's <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/wat-betekent-dit-voor-mij>, <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/toetsen-en-aanmelden> en <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staat uitklapbare div-elementen die niet met het toetsenbord te bedienen zijn. Deze elementen met `role="button"` kunnen geen toetsenbordfocus ontvangen. Hiervoor zijn meerdere oplossingen mogelijk. Eén van de oplossingen is om gebruik te maken van de html5-elementen `details` en `summary`. Deze elementen zijn in html5 gecreëerd om als disclosure-elementen te gebruiken. De implementatie van deze elementen is eenvoudiger dan de implementatie van volledige en correcte WAI-ARIA code.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in

Uitleg van dit success criterium

sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.2 (niveau A): Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.4 (niveau A): Sneltoetsen tekentoets

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, kan de sneltoets worden uitgezet of opnieuw worden toegewezen aan bijv. Ctrl of Alt toets.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Uitzetten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- Opnieuw toewijzen
Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- Alleen actief bij focus
De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer op dat betreffende component wordt gefocust.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1 (niveau A): Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succescriterium moet in samenhang met Succescriterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

Succescriterium 2.2.2 (niveau A): Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1 (niveau A): Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1 (niveau A): Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat de link 'Over slaan en naar de inhoud gaan' maar deze skiplink werkt niet.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

Succescriterium 2.4.2 (niveau A): Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Pagina's <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact> en <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact> hebben beide de paginatitel 'Contact | Bureau Forum Standaardisatie'. De eerste pagina geeft een overzicht van de verschillende manieren om contact op te nemen en de tweede pagina bevat het online contactformulier. Dit verschil in onderwerp of doel moet blijken uit een verschil in paginatitel.

Pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/over-ons> heeft met 'Forum Standaardisatie | Bureau Forum Standaardisatie' ook geen paginatitel die het doel of onderwerp van deze pagina goed beschrijft. De tekst in de URL is wel duidelijk. De paginatitel 'Over ons | Bureau Forum Standaardisatie' zou wel voldoende zijn.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF-documenten, maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Het PDF-bestand op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/2019-11/FS-191009.1A-Agenda-Forum-Standaardisatie-9-oktober-2019.pdf> heeft de paginatitel 'Agenda Forum Standaardisatie'. Deze titel is niet voldoende onderscheidend om aan te geven om welke agenda het gaat.

Het PDF-bestand op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/bestanden/website/FS-191009.3A2-Sheet-FS-als-Autoriteit%2C-Kennisinstituut-en-Netwerkorganisatie.pdf> heeft de titel 'Microsoft PowerPoint - Presentatie1'. Deze titel is ook onvoldoende beschrijvend. De titel van een PDF is onderdeel van de documenteigenschappen van het bestand en daardoor onafhankelijk van de bestandsnaam.

Uitleg van dit successcriterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met

Uitleg van dit success criterium

verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

Succescriterium 2.4.3 (niveau A): Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat in het hoofdmenu een knop met de zichtbare tekst 'Menu'. Na het activeren van de knop 'Toggle navigation' komt een lightbox in beeld. Een lightbox (ook wel modal of dialog genoemd) heeft een aantal eisen met betrekking tot de focusvolgorde. De toetsenbordfocus mag, zolang dit venster open staat, niet op de achterliggende pagina komen. Ook moet de toetsenbordfocus eerst naar de nieuwe content gaan, voordat deze op de zoekfunctie landt. De derde eis is dat bij het sluiten van deze lightbox de toetsenbordfocus moet landen op een logische plaats; in dit geval de knop met de tekst 'Menu'.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Uitleg van dit success criterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getapt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een knop met 'Meer opties' klapt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter verder wordt getapt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

Succescriterium 2.4.4 (niveau A): Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De linktekst wordt gebruikt om het doel van een link te bepalen. Links kunnen maar op enkele manieren context krijgen met andere content. Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/in-behandeling> staan in de rechterkolom de links 'In procedure', 'Ja' en 'Nee' onder het label 'Europese status (MSP) (field_europese_status_msp_)'. Deze links hebben geen context met elkaar en deze links hebben geen context met het bovenstaande label. Wanneer dit label opgemaakt wordt zoals geadviseerd bij succescriterium 1.3.1: Info en relaties, hebben deze links context met de bovenstaande legend. Deze links moeten alle drie op een manier context krijgen met de bovenstaande tekst. Dit probleem geldt in mindere mate ook voor de links onder de labels 'Domein' en 'Trefwoorden'.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema> staan zes 'Lees meer' links. Deze links hebben geen context met de bovenstaande content. Het linkdoel van deze links is niet te bepalen.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/actueel> staat een groot aantal links zonder linktekst. Het is niet mogelijk om het linkdoel van links zonder linktekst te bepalen.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken> staat een groot aantal links naar PDF-bestanden. Deze links hebben linkteksten zoals 'FS-191009.2B-Reactie-Forum-Standaardisatie'. Deze link staat in een kop. Het gevolg is dat deze link context heeft met de content onder de kop. In het voorbeeld gaat het om de tekst 'PDF Document | 185.18 KB'. Deze links hebben geen context met de bovenstaande koppen 'Vergaderstukken' en '9 oktober 2019'. Op dit moment is niet duidelijk bij welke vergadering elk document hoort. De linkteksten zelf zijn ook onvoldoende van kwaliteit. Wanneer de PDF-bestanden allemaal goede paginatitels hebben gekregen, is het een optie om deze teksten als linktekst te gebruiken. Als de

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

paginatitel voldoende is, is een link met als linktekst deze paginatitel ook altijd voldoende.

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij aan de zin waar de link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

Succescriterium 2.4.5 (niveau AA): Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Alle pagina's zijn te vinden door het volgen van links en door gebruik te maken van de zoekfunctie. De reden voor deze opmerking is dat niet alle pagina's even eenvoudig te vinden zijn via de zoekfunctie. Er mag verwacht worden dat bij de zoekopdracht 'Contact' de pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact> op de eerste pagina met resultaten staat. Doordat de juiste link op pagina twee van de resultaten staat, wordt voldaan aan dit succescriterium. Een betere indexering van de pagina's voor de zoekfunctie wordt sterk geadviseerd. Zoeken op een paginatitel of kop moet de betreffende pagina hoog in de resultaten zetten en niet op pagina twee of drie van de resultaten verbergen.

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit succescriterium helpt bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

Succescriterium 2.4.6 (niveau AA): Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

Succescriterium 2.4.7 (niveau AA): Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/actueel> is de focus op meerdere plaatsen niet zichtbaar. Op deze pagina zijn problemen met de zichtbaarheid van de toetsenbordfocus in de browsers Chrome, Edge en IE11. In Firefox is de focus op de meeste links wel zichtbaar. De toetsenbordfocus is niet zichtbaar op een groot aantal links onder de kop 'Nieuwsberichten'. In de verschillende berichten staat een groot aantal links zonder linktekst. Deze links hebben allemaal geen zichtbare focus.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Richtlijn 2.5: Inputmodaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te gebruiken met andere inputs dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1 (niveau A): Bewegingen aanwijzer

Als gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kunnen deze in principe ook worden bediend worden met een enkele aanwijzer.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Alle functionaliteit waar bij de bediening gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerde beweging, tenzij een multipoint- of padgebaseerde beweging essentieel is.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

Succescriterium 2.5.2 (niveau A): Annulering aanwijzer

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, gelden diverse beperkingen in het toewijzen aan functies de functies omlaag, afbreken, en ongedaan maken.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Geen gebeurtenis omlaag
De gebeurtenis omlaag van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of ongedaan maken
De functie wordt voltooid door de gebeurtenis omhoog en er is een

Uitleg van dit success criterium

mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken wanneer deze is voltooid;

- Ongedaan maken met gebeurtenis omhoog
Met de gebeurtenis omhoog kan elk resultaat van de voorgaande gebeurtenis omlaag ongedaan worden gemaakt;
- Essentieel
Het voltooien van de functie met de gebeurtenis omlaag is essentieel.

Functies die het indrukken van een toets op het toetsenbord of het numeriek toetsenbord nabootsen, worden als essentieel beschouwd.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

Succescriterium 2.5.3 (niveau A): Label in naam

Een component met een label dat tekst of afbeeldingen van tekst bevat, bevat de naam met de tekst die visueel wordt weergegeven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat bovenaan een invoerveld met de placeholder tekst 'Vul hier uw zoekterm in.'. Deze tekst maakt geen deel uit van de naam van dit invoerveld. Dit invoerveld heeft op dit moment geen naam. De zichtbare tekst op (of bij) een invoerveld moet onderdeel zijn van de naam van dit invoerveld om aan dit succescriterium te voldoen.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Op alle pagina's is de naam van de knop met de tekst 'Menu' aangepast door gebruik van het aria-label 'Toggle navigation'. Dit attribuut overschrijft de zichtbare naam van

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

deze knop. Het gevolg is dat de naam van de knop niet de tekst 'menu' bevat.
<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Uitleg van dit succescriterium

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Een best practice is om de naam te laten beginnen met de tekst van het label.

Succescriterium 2.5.4 (niveau A): Bewegingsactivering

Functionaliteit door middel van beweging van een apparaat of gebruiker, kan in principe ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface
De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- Essentieel
De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1 (niveau A): Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:
<html lang="nl">

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:
<html xml:lang="nl" lang="nl">

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

Succescriterium 3.1.2 (niveau AA): Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet> staat een Engelstalige tekst zonder taalwisseling. Deze tekst staat verborgen onder de knop 'Betrouwbaarheidsniveaus digitale dienstverlening' en onder de kop 'English'

De tweede skiplink is geschreven in het Engels ('Skip to main navigation'), wij raden aan om deze tekst te vertalen naar het Nederlands. Dit komt op elke pagina voor.

Uitleg van dit succescriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie succescriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit succescriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>  
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1 (niveau A): Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

Succescriterium 3.2.2 (niveau A): Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververst, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

Succescriterium 3.2.3 (niveau AA): Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

Succescriterium 3.2.4 (niveau AA): Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1 (niveau A): Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact> komen rode Engelstalige instructies in beeld als verplichte velden niet worden ingevuld. Het is sowieso aan te raden om deze teksten te vertalen naar het Nederlands. Het probleem is dat een tekst als 'Onderwerp is required.' geen foutmelding is. Deze tekst is een rode instructie, die er ook van te voren had kunnen staan. Een goede foutmelding geeft aan waar de fout zit en bevat tekst die aangeeft dat er een fout is gemaakt. Ook de teksten 'E-mailadres does not contain a valid email.' en 'Moet telefoonnummer zijn' zijn onvoldoende. Een voorbeeld van een goede foutmelding is 'Het veld is niet (goed) ingevuld'. In de meeste gevallen bevat een foutmelding een ontkenning.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.2 (niveau A): Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact> heeft het invoerveld 'Telefoon' eisen voor gebruikersinvoer, maar het label geeft niet aan wat deze eisen zijn. Om het mogelijk te maken om een invoerveld in een keer goed in te vullen moeten instructies gegeven worden. Het is in dit formulier (terecht) niet toegestaan om een lokaal telefoonnummer in te vullen. Een lokaal telefoonnummer is ook een geldig telefoonnummer. Een instructie zoals 'Gebruik 10 cijfers' of 'Voer een volledig telefoonnummer in' zouden al voldoende zijn. Een andere optie is om de eisen voor gebruikersinvoer te verwijderen.

Uitleg van dit success criterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Uitleg van dit success criterium

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.3 (niveau AA): Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Het invoerveld 'E-mailadres' moet ingevuld worden in een standaard format. Een instructie vooraf is niet nodig om dit duidelijk te maken. Het advies is om een foutsuggestie in de foutmelding te zetten. In het geval dat er toch een fout gemaakt wordt, kan deze suggestie helpen om het probleem op te lossen. In de meeste gevallen wordt een voorbeeld e-mailadres gebruikt om dit te realiseren.

<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact>

Uitleg van dit success criterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie succescriterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Uitleg van dit successcriterium

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden?'", als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

Succescriterium 3.3.4 (niveau AA): Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1 (niveau A): Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/> worden h3-elementen gesloten met de tag `</h2>`. Dit geeft per geval twee parsefouten.

Op deze pagina staat na het openen van het main-element twee keer de code `</div>` teveel. Dit geeft zes verschillende parsefouten.

Na de footer staat een keer de code `</div>` teveel. Na het sluiten van de footer is geen openstaande div meer aanwezig. Ook dit is een parsefout.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact> staan in totaal 16 verschillende parsefouten met het niet goed openen en sluiten van verschillende elementen. Er wordt een span gesloten met `</div>`, h3 met `</h2>` en meer. De fouten staan op regels 87, 197, 269 (2x), 263, 270, 271, 344, 300, 345, 347, 282, 351, 371, 388 en 448.

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact> staan in totaal negen parsefouten op regels 84, 194, 240 (2x), 234, 241, 242, 366 en 426. Ook deze

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

fouten hebben allemaal te maken met het niet goed openen en sluiten van verschillende tags.

Verdere voorbeelden van parsefouten worden niet gegeven. De code op deze pagina's moet nog gevalideerd worden. Het gebruikte hulpmiddel om deze fouten op te sporen is te vinden op <https://validator.w3.org>. Niet alle validatiefouten in deze tool zijn parsefouten. Bijvoorbeeld alle opmerkingen met het gele label 'Warning' kunnen genegeerd worden. Dit geldt voor alle pagina's op <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>.

Uitleg van dit succescriterium

Webpagina's moeten kunnen parsen. Oftewel, de pagina mag geen grammaticale fouten bevatten. Er wordt gecontroleerd op:

- Volledige en correcte begin- en eindtags. Bijvoorbeeld: `<td>tekst</td>`
- Elementen dienen op het juiste niveau (de juiste plaats) weer te worden afgesloten. Een fout voorbeeld: `<ul><li>lijstitem</ul></li>`

In bovenstaande voorbeeld had `</li>` gebruikt moeten worden vóór `</ul>`

- Gebruik geen dubbele attributen. Bijvoorbeeld: `<img title="tekst" title="tekst" />`
- Zorg ervoor dat de waarden van id attributen uniek zijn voor die pagina. Op 1 pagina mag een id-waarde dus slechts 1 keer voorkomen.

We raden aan om pagina's te valideren. Hierbij wordt op meer zaken gecontroleerd dan voor dit succescriterium vereist is. Als een pagina valideert, kan in ieder geval met zekerheid gesteld worden dat de hierboven genoemde problemen niet voorkomen. De officiële W3C validator: validator.w3.org.

Uitleg van dit successcriterium

Het is ook mogelijk om meerdere webpagina's tegelijkertijd in een keer te valideren. Zie hiervoor: www.htmlhelp.com/tools/validator/batch

Succescriterium 4.1.2 (niveau A): Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat een invoerveld zonder naam. Het gaat om het zoekveld met de placeholder tekst 'Vul hier uw zoekterm in...'.
<https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>

Op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/actueel> staat een groot aantal links die geen naam hebben. Deze links hebben geen linktekst. Om dit probleem op te lossen, is het een optie om alleen de link om het h3-element te laten staan, samen met de links in de tekst onder de koppen van de verschillende berichten. Op deze manier hebben deze links een naam, hebben zij een duidelijk linkdoel (zij hebben context met de content onder die kop) en is de toetsenbordfocus zichtbaar op deze koppen.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `<a href="http://www.accessibility.nl">Homepage Accessibility</a>` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt)

Uitleg van dit success criterium

in plaats van een "<a href=...>", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toepast.

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

Succescriterium 4.1.3 (niveau AA): Statusberichten

In content kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol of eigenschappen, zodat de berichten aan de gebruiker getoond kunnen worden zonder dat deze de focus krijgen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Het invoeren van een andere zoekopdracht op de pagina [https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/zoeken?search_api_fulltext="+Veilig+internet](https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/zoeken?search_api_fulltext=) verplaatst de toetsenbordfocus naar het begin van deze pagina. Door het verplaatsen van de toetsenbordfocus is duidelijk dat er significante veranderingen hebben plaatsgevonden. Op deze pagina is het een optie om de tekst '99 zoekresultaten' een eigenschap mee te geven om duidelijk te maken wat de status is van de zoekopdracht. Dit kan door het attribuut `role="status"` toe te voegen aan deze tekst. Dit geldt ook voor de verschillende foutmeldingen op pagina <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact>. Het verplaatsen van de toetsenbordfocus is voldoende, maar de code `role="alert"` communiceert het aantal fouten en de teksten van deze foutmeldingen naar gebruikers van hulpsoftware. Deze code toevoegen is niet verplicht, maar dit verbetert de toegankelijkheid van deze interactieve pagina's met een in verhouding kleine ingreep.

Uitleg van dit success criterium

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen laten zien zonder dat ze de focus krijgen.

Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/contact-en-netwerk/BFS-medewerkers>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/node/51>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/BestaatNiet>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/wat-betekent-dit-voor-mij>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/in-behandeling>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/toetsen-en-aanmelden>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/thema/veilig-internet>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/over-ons>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/actueel>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/2019-11/FS-191009.1A-Agenda-Forum-Standaardisatie-9-oktober-2019.pdf>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/bestanden/website/FS-191009.3A2-Sheet-FS-als-Autoriteit%2C-Kennisinstituut-en-Netwerkorganisatie.pdf>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/form/contact>
- https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/zoeken?search_api_fulltext=+Veilig+internet
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/nieuws/rpki-routing-toepassen-voor-veiliger-internet>
- <https://prod-dictu.forumstandaardisatie.nl/agenda/meet-kennisplatform-api>